

Věstník MZd ČR, částka 9/2005

ZPRÁVY A SDĚLENÍ

1.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM V OBORU DĚTSKÁ CHIRURGIE - OPRAVA

ZN.: 18934/2005

REF.: Radka Špírková, tel. 22497 linka 2505

Podle zákona [č. 95/2004 Sb.](#), o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, zveřejňuje Ministerstvo zdravotnictví k zajištění specializačního vzdělávání lékařů opravenou verzi již zveřejněného vzdělávacího programu dětská chirurgie. Vzdělávací program v oboru dětská chirurgie byl uveřejněn v částce 5 z roku 2005 Věstníku MZ.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

v oboru

DĚTSKÁ CHIRURGIE

1. Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v dětské chirurgii je získání potřebných teoretických znalostí a praktických dovedností v oblasti prevence, diagnostiky a terapie chirurgicky nemocných dětí, tj. všeobecné dětské chirurgii, hrudní chirurgii, břišní chirurgii, neonatologii, urogenitální chirurgii, onkochirurgii, traumatologii a orgánové transplantaci (kromě kardiochirurgie a neurochirurgie) tak, aby specialista v dětské chirurgii byl schopen samostatně pracovat na pediatricko-chirurgickém lůžkovém oddělení, ambulantní praxi nebo na chirurgickém lůžkovém oddělení.

2. Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro přijetí do specializačního vzdělávání v oboru dětská chirurgie je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání lékaře ukončením nejméně šestiletého prezenčního studia, které obsahuje teoretickou a praktickou výuku v akreditovaném magisterském studijním programu všeobecné lékařství na lékařské fakultě.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle [§83a](#) zákoníku práce.

Podmínkou pro získání specializace v oboru dětská chirurgie je zařazení do oboru, absolvování společného chirurgického základu a specializované praxe v celkové minimální délce 6 let, z toho:

2.1 Povinný chirurgický základ - *minimálně 24 měsíců***a) povinná praxe v oboru**

24 měsíců úvodní povinné souvislé praxe na lůžkovém oddělení všeobecné chirurgie (s minimálním počtem 24 lůžek se spektrem výkonů odpovídajících vzdělávacímu programu),

b) účast na vzdělávacích aktivitách

povinný kurz Základní chirurgické postupy (po ukončení chirurgického základu) ukončený testem - 1 týden,
povinný kurz Lékařská první pomoc - 3 dny,
povinný seminář Základy zdravotnické legislativy - 1 den,
doporučené jsou další odborné akce.

2.2 Vlastní specializovaný výcvik - *minimálně 48 měsíců*

Postup do specializovaného výcviku je podmíněn splněním všech požadavků stanovených pro povinný chirurgický základ.

a) povinná praxe v oboru

48 měsíců praxe na vyjmenovaném pracovišti lůžkového oddělení dětské chirurgie, (v současné době se jedná o tato školicí pracoviště: chirurgická klinika FN Plzeň, chirurgické oddělení České Budějovice, oddělení dětské chirurgie MN Ústí nad Labem, klinika dětské chirurgie UK 2. LF a FN Motol, klinika dětské chirurgie a traumatologie 3. LF UK FTN v Krči, oddělení dětské chirurgie FN Bulovka, oddělení dětské chirurgie FN Hradec Králové, oddělení dětské chirurgie FN Pardubice, Klinika dětské chirurgie, traumatologie a ortopedie LF MU Brno, chirurgické oddělení FN Ostrava, chirurgické oddělení Kladno a oddělení dětské chirurgie Kolín), z toho
minimálně 12 měsíců na akreditovaném pracovišti dětské chirurgie,

b) povinná doplňková praxe

3 měsíce na dětském lůžkovém oddělení se spektrem výkonů odpovídajících vzdělávacímu programu,
1 měsíc na jednotce intenzivní a resuscitační péče pediatrické, pediatricko-chirurgické nebo neonatologické (v současné době jsou doporučena oddělení ve FN Motol, oddělení dětské chirurgie FTN v Krči, oddělení ve FN v Brně, FN v Ostravě, Ústí nad Labem a Hradci Králové, Plzni a Českých Budějovicích),
2 týdny popáleniny,
2 týdny neurochirurgie,
2 týdny cévní chirurgie,

c) účast na vzdělávacích aktivitách

povinná specializační stáž před atestací - 4 měsíce na subkatedře dětské chirurgie IPVZ (FN Motol 3 měsíce, FTN Krč 1 měsíc). Pro lékaře ve specializačním vzdělávání z pediatricko-chirurgických klinik (UK 3. LF FTN Krč a LF MU Brno) je tato stáž doporučena, účast na celostátních sjezdech České pediatricko-chirurgické společnosti (ČPCHS), kongresech a seminářích garantovaných ČPCHS v rozsahu minimálně 1x za rok.

3. Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností

3.1 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností prokazatelných na konci výcviku v rámci povinného chirurgického základu

Teoretické znalosti

patogeneze, diagnostika a léčba (včetně operačních indikací) nemocí podléhajících zpravidla chirurgickému léčení, aby byl školenec schopen pod odborným vedením samostatně pracovat,
základy chirurgické anatomie,
základy chirurgické patofyziologie, zvláště znalost poruch elektrolytového a vodního

hospodářství, problematiky hojení rány,
vyšetřovací metody v chirurgii, klinické a paraklinické,
předoperační vyšetření a obecná příprava k operaci,
asepsy a antisepsy,
chirurgické nástroje, zařízení operačního sálu, principy narkotizačních přístrojů,
anestezie: znalost vhodných kombinací léčivých přípravků užívaných k premedikaci, znalost
vlastností léčivých přípravků užívaných k analgezii a místnímu znecitlivění, opatření při
intoxikacích lokálními anestetiky, myorelaxancia, znalosti z celkové intravenózní a
inhalační anestezie (včetně vedlejších a nežádoucích účinků),
kyslíková terapie,
způsoby ošetření při ztrátě vědomí včetně ošetření akutních intoxikací,
indikační kritéria a operační postupy u základních chirurgických onemocnění (apendix, kýly,
cholelitiáza, varixy DK, tumory GIT, amputace končetin, apod.).

Praktické dovednosti

evakuace ascitu,
punkce hrudníku a drenáž,
punkce močového měchýře,
rektoskopie včetně jednoduché probatorní excize,
místní znecitlivění, blokády (zvláště plášťová, vagosympatická, bederní),
základy celkového znecitlivění. Zajištění a udržování průchodnosti dýchacích cest včetně
intubace, kardiopulmonální resuscitace: umělé dýchání, nepřímá srdeční masáž,
technika defibrilace,
ošetření jednoduchých poranění kostí a kloubů, včetně sádrovací techniky,
zavedení Kirschnerovy extenze,
ošetření nekomplikovaných ran (minimálně 50),
jednoduché kožní transplantace (kožní štěpy) (minimálně 5),
operace hlíz, flegmón, karbunklů a panaricií (minimálně 20),
amputace končetin, ošetřování amputačních pahýlů (minimálně 5),
operace volné a uskřínuté kýly tříselné, stehenní či pupeční (minimálně 15),
operace varixů (minimálně 5),
apendektomie (minimálně 15),
steh prasklého žaludečního vředu, steh žaludku a střeva (minimálně 3).

Praktické dovednosti musí být rozvíjeny na domácích, resp. specializovaných pracovištích pod vedením přednostů, kteří stvrzují průběh praktického výcviku, včetně závěrečného zhodnocení do logbooku.

3.2 Rozsah teoretických znalostí a praktických dovedností požadovaných na konci specializovaného výcviku

Teoretické znalosti

základní anatomické rozdíly dětského a dospělého věku, morfologie a topografie
jednotlivých orgánů, základní znalosti embryologie, základy fyziologie jednotlivých
orgánů, patofyziologie novorozence a kojence,
základy anesteziologie, předoperační a pooperační péče, parenterální výživa,
základní znalosti diagnostiky a diferenciální diagnostiky chirurgických onemocnění v
dětském věku,
základy rentgenové diagnostiky chirurgických onemocnění dětského věku,
břišní chirurgie - diagnostika a terapie břišních chorob dětského věku, zvláště vrozených,
hrudní chirurgie - diagnostika a terapie chorob v dětském věku se zřetelem na hrudní

poranění,
urologie - diagnostika a terapie vrozených a získaných onemocnění urogenitálního traktu, nádorů a poranění močového ústrojí,
neurochirurgie - diagnostika a terapie úrazových stavů CNS,
traumatologie - léčení popálenin, crush-syndrom, diagnostika a terapie dětských zlomenin, terapie polytraumatismu,
onkologie - diagnostika a terapie solidních nádorů hrudníku, dutiny břišní a retroperitonea, základy orgánové transplantace (ledviny, játra).

Praktické dovednosti

praktické provedení endotracheální intubace,
rentgenologie - čtení normálních a základních patologických obrazů, které spadají do oboru dětská chirurgie,
břišní chirurgie - apendektomie - 30, pupeční kýla - 30, inguinální kýla - 50, retence varlete - 30, pylorostenóza - 2, kolostomie - 2, operace střevní neprůchodnosti - 3, splenektomie - 2, anastomóza střeva - 3,
hrudní chirurgie - drenáž hrudníku - 3, thorakotomie - 1,
urologie - fimóza - 20, nefrektomie - 1,
traumatologie - osteosyntéza - 5, ošetření popálenin,
potvrzená asistence při: atréziích gastrointestinálního traktu, operacích nádoru v dětském věku, cholecystektomii, Hirschsprungově chorobě, atrézii anorektální, gastroezofageálním refluxu, nefrostomii, epicystostomii, gastrostomii, vezikoureterálním refluxu, pyeloplastiky, uretroplastiky, varikokéle, operaci na játrech, žlučových cestách a pankreatu, laparoskopii a thorakoskopii.

4. Všeobecné požadavky

Absolvent specializačního vzdělávání:

dosáhne potřebné úrovně schopností pro komunikaci s pacienty, příbuznými i spolupracovníky,
má základní znalosti posudkového a revizního lékařství, lékařské etiky, právních předpisů platných ve zdravotnictví, organizace zdravotnické služby a ekonomiky zdravotnictví, osvojí si provozní a administrativní činnosti a management týmové práce, osvojí si základy počítačové techniky jako prostředku pro ukládání a vyhledávání dat, odborných informací a komunikace,
poskytování zdravotní péče s využitím zdrojů ionizujícího záření vyžaduje absolvování certifikovaného kurzu radiační ochrany.

5. Hodnocení specializačního vzdělávání

a) Průběžné hodnocení školitelem/primářem - záznamy o absolvované praxi a školicích akcích v průkazu odbornosti v šestiměsíčních intervalech, záznamy o provedených výkonech v logbooku. Celkové hodnocení školitelem na konci povinného chirurgického základu.

b) Předpoklad přístupu k atestační zkoušce

absolvování požadované praxe, výkonů během povinného chirurgického základu, absolvování kurzu Základní chirurgické postupy úspěšně ukončeného písemným testem a dalších školicích akcí,
další požadavky na praxi a školicí akce pro specializační výcvik:
absolvování povinných školicích akcí,
předložení seznamu operačních výkonů (záznam v logbooku),
vypracování písemné práce z dětské chirurgie na zadané téma v rozsahu 20 - 25 stran

textu. Téma bude zadáno na začátku tříměsíční specializační stáže.

c) Vlastní atestační zkouška

teoretická část - 3 odborné otázky,

praktická část - operační výkon 1-2 dny před teoretickou částí nebo v průběhu specializační předatestační stáže.

6. Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

Absolvent specializačního vzdělávání v dětské chirurgii je oprávněn provádět veškeré ambulantní výkony v plné šíři a v rámci lůžkového zařízení všeobecné chirurgie všeobecnou dětskou chirurgii a traumatologií. Na samostatných lůžkových odděleních dětské chirurgie může provádět dětskou chirurgii v plném rozsahu.

MUDr. Jiří Koskuba, v. r.

náměstek ministryně

EPIS